

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiastica Hymnodia Libri Tres

Secchi, Anacleto

Antverpiæ, 1634

Cap. III. Hymnorum cultus omni electæ victimæ præstat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45942](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45942)

CAPVT III.

*Hymnorum cultus omni electæ
victime præstat.*

AD Hymnodiaæ comprobendam dignitatem plurimum conferet cognitio æstimationis ipsius apud Deum: quæ enim à Deo, qui vniuscuiusque rei veram possidet notitiam, habentur in æstimatione, magna esse & dicere oportet. Si sacros consulimus Libros, in quibus testata reliquit Deus sui cordis arcana & sensus, reperiemus Hymnodiam apud Deum præstare dignitate & valore omnibus cuiuscumque generis Sacrificiis, victimis, holocaustis, oblationibus & donis. Imò innuere videtur Deus ipse, nil aliud à nobis sibi posse gratius reddi quàm Hymnos & laudes. Id protestatur per Hymnographum dum ait, nec vitulos, nec hircos, nec iumenta, nec volatilia sibi placitura æquè ac Hymnos & laudes: & cum omnia singillatim Sacrificiorum genera expressisset, in quibus antea se iucundissimè delectari indicabat, concludit, quòd, etiamsi omittentur illæ oblationes, & sola ei offerretur laudatio sincera, ipse hac sola contentus, nil aliud ab homine exigeret, aut expeteret ad sui honorem. Verba ipsius aperta sunt & clara: *Immola Deo Sa-* Psal. 49.
cificium laudis, & redde Altissimo vota tua. Inuoca me in die tribulationis, eruam te, & honorificabis me. quod iisdem iterum verbis, ad maiorem animi sui expressionem, & ad validiorem in nobis impressionem, concludens totum Psalmum, asserere non dedignatur, *Sacrificium laudis honorificabit*

*Hymnorum
usus magnè
æstimatur
à Deo.*

*Hymnodia
omnibus
præfertur
Sacrificiis
à Deo.*

rificabit me. quasi dicere volens, hunc solum honorandi modum esse verè vnicum, verè sibi præ omnibus dilectum & carum, imò instar omnium qui ad Dei honorem possent ab homine excogitari.

D. August. Expendebat sanctus Augustinus ad hanc rem in Psal. 55. illud Dauidicum pronuntiatum, *In me sunt Domini*

vota tua, que reddam, laudationes tibi; docebat que ex hoc textu, magis esse placitas Deo laudationes quæ de ara cordis caritate accensi offeruntur, quam omnia externa, licet magna & pretiosa:

Iob Hymnis suggerens casum sanctissimi Iobi, qui licet dum *Deum coluit & Sacrificiis.* viueret felix, quotidie Deo solitus esset offerre Sacrificia insignia, numquam tamen apud Deum ipsum tot laudes & merita sibi est consecutus, quot, postquam diaboli astu & opera spoliatus omnibus bonis, ex arca sancti pectoris, quam fur diabolus non inuaserat, diuitiis interioribus plena, laudes Deo gratissimas pro Sacrificiis obtulit

Iob 1. dicens: *Dominus dedit, Dominus abstulit: sicut Domino placuit, ita factum est: sit nomen Domini benedictum.* & ob istas laudes tantam apud Deum æstimationem acquisiuit, vt propositus sit tamquam præcipuorum Heroùm idea & exemplar.

Nullum illustrius diuinæ complacentiæ prorecta Hymnodia testimonium potest afferti quam illud Dauidicum: *Placebit Deo super vitulum nouellum, cornua producentem & ungulas.* ostendit namque, quòd selectiora Sacrificia comparari non valent Hymnorum oblationi. Licet gratissima essent Deo Sacrificia ex pinguibus vitulis adhuc lactentibus & pubescentibus, vt verbis vtat diui Augustini, qui legit, *vitulum pubescentem,* nam à solis ditioribus huiusmodi electa animalia poterant

poterant reperiri; nihilominus cariora sibi declarat Deus Sacrificia Hymnorum, quæ à lætis cantoribus sibi offeruntur. Quod namque ibi sermo sit expressus de Hymnorum cantu, à nemine id potest in dubium renocari, cum sit luce clarius meridiana: nam immediatè ante ista verba, *Placabit Deo super vitulum nouellum, &c.* promiserat Hymnographus sanctus conceptis verbis iugem diuinarum perfectionum cantum, dicens: *Laudabo nomen Dei cum cantico, & magnificabo eum in laude.* Proinde sanctissimus David multus est ac frequens in huius mystici Sacrificij adhortatione, modò asserens opus psallendi esse Deo bonum, *Confitebor nomini tuo Domine, quoniam bonum est,* Psal. 53. modò addens non solùm esse bonum, sed & decorum & iucundum: *Laudate Dominum, quoniam bonus est Psalmus, Deo nostro sit incunda, decoraque laudatio.* quod clariùs ab aliis legitur: *Quoniam bonum est canere & psallere Deo nostro, quoniam decora & incunda est laus.* Congrua sunt quæ scripsit ad hoc institutum Lactantius Firmianus, cuius sententiam non pigebit summatim colligere. Ait itaque, non ebur Deo castum donum esse (sicuti etiam à Platone asserebatur) non picta & texta pretiosa, non quidquid surripi corrumpiue potest, non incorporeo corporea munera conuenire. Non immolationibus & sanguine multo (vti aduertebat etiam Seneca) colendum Deum, sed mente pura, bono honestoque proposito. Addit, si quis templa, vestes, gemmas, & alia quæ habentur à nobis in pretio, putaret Deo cara, istum planè nescire quid sit Deus. Concludens itaque asserit, Deo offerendum esse donum integritatis animi in perpetuum, & Sacrificia ad
tempus,

Lactant.

Firm. l. 6.

c. vlt.

Omnia pre-

tiosiora ex-

terna post-

ponuntur

Hymnorum

oblationi-

bus.

tempus, non animalium, sed Hymnorum & laudationum; quod auctoritate comprobatur Trifone gisti, qui tradebat, Deum præcipuè coli & adorari gratiarum actionibus & benedictionibus. Tandem docet, summum Dei cultum in eo consistere, quod iustus homo ore & Hymnis Deum concelebrat.

Philol. de
Vict. offeren.

Pulchrè in eandem rem Philo scribit, Deum non gaudere Hecatombis, cum sit cunctarum rerum Dominus, nec ullius rei sit indigens, sed magis velle pias mentes, quæ offerant Hymnis in gratiarum actionem. quanto namque præstatur aurum lapidibus communibus, & adytum est excellentius vestibulo, tanto est acceptior suffragium gratiarum actionis, quàm mactata victima. Tanto æstimatur à Deo hominis Hymnodia, ut afferere audeam, nos homines conditos ab omnipotente Creatore ad hunc præcipuum finem fuisse, ut illius operum mirabilium effecti spectatores Hymnis celebraremus & coleremus eius maiestatem, omnipotentiam, sapientiam, bonitatem & naturam. Fauet huic sententiæ S. Patris

Homo creatus est ut Deum laudaret.

S Chrysoft.
Homil. in
Psalm. 116.
apud Sixtum
Senens. in
Bibl.

Chrysofomi elegans doctrina, quam tradit in Psalmum 116. his verbis: *Nihil à nobis æquè requirit Deus ac laudes & gratiarum actiones; propterea enim animam nobis inspiravit, rationales nos fecit, & à brutis lingua discrevit, ut eum laudemus, celebremus & iugiter glorificemus: non quod ipse opus habeat nostra laudatione, sed ut nos doceat gratos esse, & agnoscere tantorum bonorum suppeditatorem, & ut, quidquid lucri ex ista celebratione fit, ad nos redeat, & dignos faciamus semper maioribus subsidiis.*

Non erit abs re huc transferre quamdam lepidissimam

diffimam fictionem descriptam à Philone, quam ipse appellat fabellam antiquam, quoniam licet fabula sit & figmentum ingeniosum, non carebit tamen utili aliqua doctrina ad rem nostram valdè opportuna. Ait itaque, se audiuisse circa mundi huius visibilis formationem hanc narrationem, quòd cùm Deus absoluisset totam mundi machinam, aduocarit ad se vnum ex Prophetis, illum interrogas, an aduerteret aliquid adhuc creandum desiderari; cui responderit Propheta acutè, desiderari vnum laudatorem. Fictio inquam est, sed à veritate non discrepat omnino; desiderantur enim laudatores, quando homines aliqui non respondent fini suæ conditionis, nec opera Dei considerant, nec Deum patratores optimum Hymnis celebrant & colunt.

Dixerim quasi, quòd videns Deus suam intentionem in plerisque hominibus irritam succedere, ideò conuerterit animum ad genus hominum peculiare, quos eligeret, & quasi speciali quadam noua creatione formaret, vt eius decantandis laudibus, quibus vehementer delectatur, perpetuò vacarent. Homines istos nouiter creatos dico Ecclesiasticos ministros, qui ratione status ad Hymnodia frequentem vsu sunt deputati. De quibus felicibus hominibus non incongruè intelligi potest locutus Deus per Prophetam Isaiam, dicens: *Populum istum formauit mihi, laudem meam narrabit.* quæ Prophetica prædictio nulli populo commodius potest aptari quàm Ecclesiasticis personis, præsertim Religiosis Ordinibus Hymnodia studiosis. Hos videtur formasse sibi Deus noua ac peculiari creatione, nempe noua ac singulari vocatione, dum eos illuminauit & elegit,

Philo I. de
Plantar.
Noë.
*De mundi
creationis
sine elegans
fabella an-
tiqua.*

*Ecclesia sti-
ci sunt à
Deo electi
ad suas lau-
des susti-
nendas in
terris.*

Isaia. 43.

gir, vt sibi statuerent tamquã præcipuum munus
Hymnodiaẽ vsũ, & publicũ cantum in choro
& noctes diesq; Hymnis decantandis vacarent.
O verè felicem populum, qui talem meruit
Deo omnipotente formationem seu electionem
populum dignum benigna Dei protectione,
lectione & fauore! proteget absque dubio Deus
diliget, fauebit, & fouebit, si muneri nostro
renti nos Religiosi numquam laudes eius deser-
mus. Non deserit Deus, nisi ipse priùs deserat
à nobis.

*Benedictio-
nes diuina
super pios
psallentes
parata.*

Nec solus Isaias de hoc felici populo est locu-
tus, sed prior prædixerat eiusdem priuilegia
ctus Hymnographus, describens benedictiones
diuinas super istum populum paratas, quam
munus Hymnodiaẽ rectè expleffet. Primò nu-
rat, ioculum Dei benignum futurum super quorũ
dam homines, nec vñquam vacuam futuram
rum orationem; deinde prosequitur ipsorum
mam fore celebrandam omnibus venturis sæcu-
lis; tandem eos insignit nomine populi noui
creati siue formati ad diuinas laudes celebrandas.

Psal. 101.

*Respexit Dominus in orationem humilium, ecce
spectus oculorum benignus; & non spreuit
cem eorum, ecce orationis fructus. Scribantur
in generatione altera, en famæ euulgatio; populus
qui creabitur, laudabit Dominum, ecce designatio
& nomen eorum de quibus est sermo.*

*Clerici vn-
de nomen
sumptum.*

Hanc felicitatem cognoscentes, magnum reputant
beneficium se electos esse in sortem eorum
(quod significat nomen Cleri ijs datum qui sunt
Deo in Ecclesia consecrati; clericos enim Graeco
Latinè fors dicitur) qui ad laudes Dei celebra-
das sunt destinati. Quod inde maius excreuit

ad hanc sortem electi in ea confirmantur in perpetuum, ne deficient, néve vñquam in ea defatigati lassentur. Nouimus Hymnographum nostrum Deo altissimo peculiare reddere gratias & laudes, ob hanc sibi collatam firmitatem, & concessam gratiam perseuerandi in Hymnis & confessionibus sine fastidio aut tædio offerendis in perpetuum, quemadmodum asseuerat in conclusione Psalmi 65: qui cùm totus sit in celebranda potentia, sapientia & bonitate Dei, concludit tandem solemni benedictione ad Deum directa, quia in ipso laudando & exorando numquam se lassum cognouerit, pronuntians se id ab eius gratia & misericordia acceptum cognoscere: *Benedictus Deus, qui non amouit orationem meam & misericordiam suam à me.* Vir iste omni memoria dignus sicut Hymnodia præstantiam possidebat, ita erga illius vsum & in se ipso & in alijs omni studio fuit semper frequens. Nec solùm auctor voluit esse Hymnorum futuris temporibus decantandorum, sed quamuis esset Rex tam gloriosus & bellicosus, non tamen dedignatus est ad Dei honoré designare ministros, qui in Templo mox futuro Hymnos perpetuò decantare deberent, imò nec dedignatus est docere Leuitas musicas modulationes Hymnis suis opportunas; quod obseruauit & luculenter descripsit, tamquam rem in maximo Rege verè magnam, Iosephus his verbis: *David perfunctus iam bellis ac periculis, & in altissima pace degens, instrumentis musicis comparatis, docuit Leuitas ad pulsum eorum laudes Dei decantare tam in Sabbatis diebus quàm in ceteris festiuitatibus.* Mira certè & exemplaris dignatio in Principe magno, qui verum di-

Magnū est beneficium electio ad Dei laudes frequentādas.

Psal. 65.

David docuit Leuitas Psalmorum cantum.

Ioseph. l. 7. Antiq. c. 10

C

uini

uini honoris zelatorem se mundo ostenderet
declararet.

*Deus igne
comprobare
solitus erat
Sacrificia
antiquorū.* Solebat quondam Deus signa visibilia ostende
re super Sacrificijs priscorum Patrum, vt corde
sui complacentiam declararet, signumq; frequē
tius erat ignis emissio è cælo, quo certè signi
S. Hier. 8. credunt pleriq; Doctores sacri declarasse Deum
Chryl. Pro- suam voluntatem super innocentis Abelis Sacri-
cop. in ficio, de quo dicitur: *Respexit Dominus ad Abel*
Gen. cap. 4. & *ad munera eius.* vnde Theodotion ibi legit
Theodot. *Inflammanit Dominus super Abel, & Sacrificium*
eius. Eodem signo pluries deinceps vsus est super
Iudic. 6. & alijs Sacrificijs sibi gratis, vt i Gedeonis, Manu
13. Aaronis, Eliæ, Dauidis, Salomonis, Nehemiae.
Leuit. 9. in nostra Ecclesia, quando non figuram, sed ve
3. Reg. 18. ritatem apertam possidemus, declarare solet Deus
1. Par. 21. suam voluntatem & complacentiam erga Hym-
2. Paral. 7. nodiam non mysticis, sed apertis signis & expres-
2. Mac. 1. sis effectibus. Nam de Paulo Apostolo & Sil-
Actor. 16. eius socio proditū est, quòd dum alta voce Hym-
*Comprobat
Deus Psal-
morū usum
varijs si-
gnis.* nos Deo dicerent inuicem in carceribus positi, ce-
tenæ & vincula resoluebantur, & ostia omnia
carceris referabantur. Singulare quoque signum
erga psallentes Religiosos voluit exhibere De-
para Virgo Maria. Dum enim Religiosi in Ec-
clesia Hymnum illum deuotissimum *Salue Re-*
Humbert. *gina* cantarent, quando ad ea verba, *Eia ergo ad-*
1.6. Instit. *uocata nostra*, perueniebatur, videbat quidam
p.4. cap. 8. *Deipara si-*
gnum be-
neuolentia
exhibet pijs
cantantibus
Salue Re- *gatorum Magister, vir pietate & religione infi-*
gina. *gnis. Quis itaque dignitatem & præstantiam hu-*
ius Hymnodia: non admirabitur ac diliget?

Tantam

Tantam dignitatem cognouerunt, qui omne studium in recto illius vsu collocare non omittebant. S. Benedictus, Monachorum in Italia ac in toto Occidente egregius reparator, & magnus propagator, Hymnodia appellabat *opus Dei*; Monachis que suis suadebat quibuscumq; alijs rebus praeferendum, vti re ipsa, non sine magno Ecclesiae fructu, in illo Ordine praefertur. Qui autem non agnoscunt hanc dignitatem, sicut eius nec degustare possunt suauitates, ita durum sibi reputant impositum onus soluendi aut grauem pensionem, aut vectigal intolerabile, quando ad chorum accedere tenentur. Istis ego suaderem, vt frequenter Deum exorantes, vsurparent breuem illam orationem ab Hymnographo traditam, *Am-puta opprobrium meum, quod suspicatus sum, quia iudicia tua incunda*; tamdiu eam iterantes, donec à Deo caelesti collustratione & auxilio dignentur. Nam verè sola oneris suspicione affliguntur, cum tamen re ipsa onus non sit Hymnodia, sed iucunditas & consolatio, & munus altissimum, imò Angelicum, vt mox videbimus.

Graue tributum reputatur Hymnorum cantus ab aliquibus.

Psal. 118.

C A P V T IV.

Hymnodiam opus esse Angelicum.

DE Dauidicis Hymnis loquens D. Basilius, D. Basil. Procem. in Psalm. vt illos commendat, inter alia encomia tandem profert: *Psalmus est Angelorum opus.* Quod pronuntiatum sicut est verum, ita promptas facileq; habet probationes, quas in hoc Capite perstringemus. Angelorum itaq; opus dicemus Hymnodiam, quia ab Angelis vsurpata; & quia ab

C 2 Ange-